

Kommunstyrelsen

Svar på motion om användning av befintlig utrustning vid omröstningar

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta föreslå kommunfullmäktige, att överlämna till kommunfullmäktiges ordförande att besluta om användande av befintlig omröstningsutrustning ska underställas kommunfullmäktige eller inte. Motionen ska därmed anses besvarad och avslutad.

Bedömning

Lutz Rininsland (V) har i en motion föreslagit att kommunfullmäktige omgående börjar använda den befintliga, elektroniska utrustning som finns i kommunhusets sessionssal för genomförande av omröstningar.

Ur juridiskt perspektiv finns inget som särskilt talar för eller emot att använda elektronisk utrustning framför ett sedvanligt upprop varefter ledamöterna tillkännager sin röst muntligt.

Rent praktiskt/ekonomiskt finns några synpunkter, vilka också får belysas av samhällsbyggnadsnämnden som också fått motionen på remiss.

Används omröstningsutrustningen skriver en vaktmästare in de som är tjänstgörande vid sammanträdet i ett särskilt datorprogram vid sammanträdets början. Om en ledamot kommer senare eller går tidigare ska detta korrigeras. Det kräver att en vaktmästare finns på plats i salen under sammanträdet. Därutöver behövs liksom idag en vaktmästare i receptionen eftersom sammanträdet är öppet och offentligt. Här kan således uppstå en dubbel personalkostnad som får vägas mot nyttan av att använda omröstningsanläggningen. Om anläggningen byggs om skulle datorn till omröstningsanläggningen kopplas till sekreterarens bord så att vaktmästare inte behöver göra justeringarna löpande men oavsett torde det ändå vara sannolikt att vaktmästare behövs i salen för att säkerställa att tekniken fungerar korrekt.

Skulle kommunfullmäktige besluta om att använda utrustningen måste nya ledamöter och inte minst ersättare som kanske sällan tjänstgör ges god introduktion till hur propositionsordningen generellt är uppbyggd. Detta bör vara upp till respektive partigrupp att genomföra. Röstsituationen kan kännas stressande och det kan vara svårt att uppfatta att man ska rösta nej till ett förslag man själv bejaktar, beroende på propositionsordningen. Är det flera omröstningar kan den enskilde inte heller se sitt fel vid den första omröstningen då det som redovisas vid sammanträdet endast är hur många som

röstat ja, nej eller avstår. Juridiskt gäller dock att när röstningen är gjord så kan den inte ändras för att någon råkat trycka på fel knapp.

Ur sekreterarens synpunkt kan det anses som positivt att få färdiga listor över utfallet på omröstningen, men med det antal omröstningar som föreligger i kommunfullmäktige och det faktum att kommunsekreterare och kansli-chef samarbetar med arbetet kring omröstningar är det inget starkt vägande skäl för att använda omröstningsanläggningen.

De omröstningslistor som produceras ur systemet måste också noga granskas inför/vid justeringen eftersom det är ett lagkrav att protokollet rätt anger vem som röstat och hur denne röstat vid genomförda omröstningar, jf kommunallagen 5 kap, 59 §. Vad gäller hur varje ledamot har röstat måste man dock lita på systemet och ingen kan, mot vad som framförts ovan, med framgång få fört till protokollet att man röstat annorlunda än vad utskriften visar. Vad gäller vem som avgett röst måste man beakta möjligheten till fel vid den manuella inmatningen av uppgifterna. Vid det senaste kommunfullmäktigesammanträdet, 2011-02-02, skedde under pågående sammanträde ett antal förändringar i tjänstgöringslistan, vilket också är relativt vanligt vid våra sammanträden. Oavsett omröstningsförfarande ställer detta stora krav på ordförande och justeringspersonerna att noga anteckna hur tjänstgöringen förändras under sammanträdet för att vid protokollsjustering kunna jämföra sekreterarens uppfattning av vem som tjänstgjort med sina egna anteckningar. Vid ett manuellt upprop blir det väldigt tydligt om "fel" person ropas upp, jämfört med att ingen ser att ändringen av tjänstgöringslistan/uppropslistan inte gjorts i det dataprogram som styr den elektroniska omröstningen. Då kommer fel person att ha röstat enligt systemet, alternativt att platsen blir tom om den som lämnat sammanträdet inte anmält detta till sekreterare eller ordförande och det måste då uppmärksammas av ordförande och justeringspersonerna innan protokollet justeras.

Det kommunfullmäktige också har att beakta ur ett mer demokratiskt perspektiv är huruvida det upplevs som angeläget eller inte att såväl besökare i salen som radiolyssnarna hör/ser hur respektive ledamot röstar. Vid användandet av omröstningsutrustningen kommer såsom ovan angivits endast en bild av antalet som röstat ja, nej respektive avstår upp på storbildsskärm men alltså inte vem som röstat hur. Vem som röstat hur kommer att framgå först i protokollet.

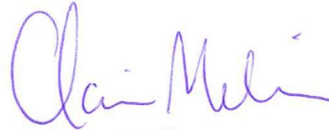
Sammanfattningsvis gäller alltså att tidsvinsten för kommunfullmäktige och dess ledamöter och därtill hörande eventuellt lägre sammanträdesarvoden får således ställas i relation till eventuell kostnad för ytterligare vaktmästare och det faktum att de i sammanträdeslokalen och vid radioapparaterna inte får information om vem som röstat hur, förrän protokollet är klart. Vidare bör beaktas risken av att ledamot röstar på annat sätt än vad han/hon avsett.

Slutligen behöver också påminnas om ordförandens ansvar att leda sammanträdet, jf kommunallagen 5 kap, 39 § och ordförandes ansvar för protokollet och dess innehåll, jf kommunallagen 5 kap, 57-59 §§. Det är således ordföranden som bestämmer hur han önskar genomföra sammanträdet och det torde därmed också vara han som beslutar hur begärda omröstningar genomförs. Skulle ordföranden vilja göra en förändring så att befintlig om-

röstningsutrustning används torde det vara rimligt att han underställer frågan kommunfullmäktige. Då kan kommunfullmäktige beakta ovan anförda argument för och emot användningen av den elektroniska utrustningen.

Kommunstyrelseförvaltningen

Ove Thörnkvist
kommundirektör

Claire Melin
kanslichef